



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/01/2026 11:43
Sayı: E-120.07.03-1784432
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-22966086

Konu : Soru Önergesi (7/36587)

7/36587

GK 45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1739032 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR'e ait 7/36587 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/36587) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C1AED60F-19B7-411B-A4B5-BD8E8E8FA170

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Uğur BAYRAM

Mühendis

Telefon No: (312) 287 85 97





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN NİMET ÖZDEMİR'E AİT 7/36587 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Kırsal bölgelerde bulunan sahipsiz hayvanların kısırlaştırma ve aşılama işlemleri bölgeden sorumlu yerel yönetimler tarafından yürütülmektedir. Sahipli hayvanların kısırlaştırma işlemleri Bakanlığımız tarafından ruhsatlandırılmış özel veteriner hekim muayenehaneleri ve hayvan hastaneleri tarafından yapılmakta olup kuduz hastalığına karşı yapılan aşılama çalışmaları ise adı geçen kurumlar ile birlikte Bakanlığımız il/ilçe tarım ve müdürlüklerince yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, kuduz dâhil bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmaları ilgili mevzuatlar doğrultusunda yürütülmektedir. Kuduz hastalığıyla mücadelede kurumlar arası iş birliğini gerektiren bir durumdur. Bu kapsamda, Bakanlığımızla beraber belediyeler, il özel idareleri, sağlık müdürlükleri, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile koordineli çalışmakta ve ortak mücadele planları geliştirilmektedir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 15'inci maddesinde "Her ilde il hayvanları koruma kurulu, valinin başkanlığında, sadece hayvanların korunması ve mevcut sorunlar ile çözümlerine yönelik olmak üzere toplanır." hükmü yer almakta olup kurul kararları doğrultusunda kırsaldaki hayvanların kimliklendirilmesi, kısırlaştırılması ve aşılanmasına ilişkin faaliyetler Kurul marifetiyle yürütülmektedir.

İl hayvanları koruma kurulu, 5199 sayılı Kanun ve Hayvanların Korunması Hakkında Uygulama Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, insan, hayvan ve çevre sağlığının korunmasına yönelik sahipsiz hayvanların kontrolsüz beslenmelerinin yasaklanması da dahil olmak üzere her türlü önlemi almaya yetkilidir. İş ve işlemler kanunların verdiği yetkiyle Valiliklerin kontrolünde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca oluşturulan Hayvanları Koruma Bilgi Sistemi (HAYBİS) isimli veri tabanına yerel yönetimler tarafından sahipsiz hayvanların kısırlaştırılması, aşılanması, işaretlenmesi gibi rehabilitasyon bilgileri güncel olarak kaydedilmektedir.

01.01.2025 tarihinden 27.11.2025 tarihine kadar 275.310 sahipsiz hayvan kısırlaştırılmış ve 290.018 sahipsiz hayvan aşılanarak Bakanlık veri tabanına kaydedilmiştir.

5199 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin dördüncü bendinde "Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur. Bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanır. Bakımevlerine alınan hayvanlar Bakanlık veri sistemine kaydedilir ve rehabilite edilen köpekler, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılır." hükmü yer almaktadır. Söz konusu Kanun hükmü gereği sahipsiz hayvanlara yönelik rehabilitasyon çalışmaları yerel yönetimlerce yapılmaktadır.

2025 yılında kuduz hastalığına karşı havadan aşı yem atımı işlemi Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri (Mersin, Hatay, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Elazığ, Tunceli, Bingöl, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Siirt, Şırnak, Bitlis, Muş, Erzurum, Van, Ağrı, Iğdır) ile Karadeniz ve İç Anadolu Bölgelerinde (Ankara, Eskişehir, Bolu, Çankırı, Kırıkkale, Karabük) gerçekleştirilmiştir. Hava aracı ile aşı yem atımı yapılmadan önce çalışmanın koordinatları yerleşim alanları dikkate alınarak Bakanlığımız tarafından belirlenmektedir. Atıma dair bilgiler il tarım ve orman müdürlükleri Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün yerel birimleriyle paylaşılmakta, halkın birebir ve görsel materyallerle



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

bilgilendirilmesi sağlanmakta olup çalışmaların koordinasyonu için de sorumlu birimlerle online toplantılar düzenlenmektedir.

Atım çalışmasını yürüten hava aracından eş zamanlı alınan ve sisteme kaydedilen veriler incelendiğinde, yerleşim yerleri üzerinde atım işlemi yapılmadığı anlaşılmıştır.

Sağlık Bakanlığı birimleri tarafından Bakanlığımıza, söz konusu çalışmada kullanılan aşılı yemlere temas edilmesi nedeniyle insanlarda oluşmuş bir hastalık vakası bildirilmemiştir.

Doğal yaşam alanlarının parçalanması, orman yangınları, çöp alanlarının cazibe merkezi haline gelmesi ve bilinçsiz besleme faaliyetleri yaban hayvanlarının yerleşim alanlarına yaklaşmasına sebep olabilmektedir.

Bu kapsamda riskleri azaltmak amacıyla Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan Yaban Domuzu Mücadele Eylem Planı kapsamında;

- Yerleşim dışı beslenme odakları oluşturulmakta,
- Yerleşim yerine inen hayvanlar kontrollü şekilde dışarı çıkarılmakta,
- Halk zoonoz hastalıklar ve besleme riskleri konusunda bilgilendirilmekte,
- Çöp alanlarının kontrolü sağlanmakta,
- İl/İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulları düzenli olarak toplanmakta
- Mevzuata aykırı besleme için Hıfzıssıhha Kurulları kararlarınca idari para cezası uygulanmakta,
- Popülasyon kontrolü için avlanma düzenlenmekte ve
- Yerel halk eğitilmektedir.